

26. Niosi Jorge. National systems of innovations are "x-efficient" (and x-effective): Why some are slow learners / Jorge Niosi // Research Policy, Elsevier. - Vol. 31(2). - February, 2002. - P. 291-302.
27. Большой энциклопедический словарь / А. М. Прохоров (ред.). - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Больш. Рос. энцикл., 1998. - 1456 с.
28. Antinazi. Энциклопедия социологии. - Б. г. : [б. и.], 2009.
29. Чухно А. Інституціоналізм: теорія, методологія, значення / А. Чухно // Економіка України. - 2008. - № 6. - С. 4-13.
30. Энциклопедия эпистемологии и философии науки. - М. : Канон +, РООІ "Реабілітація". І. Т. Касавин, 2009.

УДК 352.07:338.46

Дутко Н.Г.,
асpirант кафедри регіонального управління,
місцевого самоврядування та управління містом НАДУ

Правові аспекти забезпечення державно-приватного партнерства

У статті здійснено аналіз основних проблем правового регулювання застосування державно-приватного партнерства та внесені пропозиції щодо його вдосконалення.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, приватний сектор, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, договір, співробітництво.

Дутко Н.Г. Правовые аспекты обеспечения государственно-частного партнерства

В статье осуществлен анализ основных проблем правового регулирования применения государственно-частного партнерства и внесены предложения по его совершенствованию.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, частный сектор, органы государственной власти, органы местного самоуправления, договор, сотрудничество.

Dutko N.G. Legal aspects of providing of state-private partnership

The paper analyzed the main problems of legal regulation of the use of public-private partnerships and making suggestions for its improvement of public-private partnership.

Key words: state-private partnership, private sector, public authorities, organs of local self-government, agreement, collaboration.

Постановка проблеми. Необхідною передумовою розвитку державно-приватного партнерства в Україні є система правового захисту приватного сектору на об'єкти інвестиційних вкладень соціальної і виробничої інфраструктури, нових технологій та результатів науково-дослідних робіт.

Правове середовище створює підґрунтя для широкого застосування приватного капіталу до процесів технологічної модернізації, підвищення ефективності використання, забезпечення якості надання послуг та управління об'єктами інфраструктури на регіональному і місцевому рівні, які з правової та політичної позиції не можуть бути передані у власність приватному партнери.

На сьогодні чинне законодавство України, яке регулює відносини державного та приватного сектору, має низку недоліків та суперечностей і потребує подальшого вдосконалення.

Несформованість інституційного забезпечення поширення проектів реалізації державно-приватного партнерства в Україні пов'язана із відсутністю транспарентного ділового середовища у сфері інфраструктурних проектів та довіри приватного сектору до реалізації зазначених проектів, про що, зокрема, свідчить міжнародний рейтинг ділового середовища у сфері інфраструктурних проектів [1, с. 49].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження державно-приватного партнерства як перспективного інструменту соціально-економічного розвитку територій, різних аспектів співробітництва публічного та приватного сектору становить неабиякий інтерес у науковому середовищі.

Проблемам становлення та діяльності інституту партнерства, основним напрямам розвитку господарської практики державно-приватної взаємодії присвячені дослідження сучасних вітчизняних фахівців і науковців: О.В.Берданової, В.М.Вакуленка, О.М.Вінник, А.П.Денисенко, І.В.Запатріної, Г.Л.Знаменського, О.М.Полякової, Н.А.Сич, В.П.Удовиченка.

Співробітництво держави та бізнесу розглядається в працях таких зарубіжних учених, як М.Н.Афанасьев, С.Ю.Глазьев, В.Г.Варнавский, М.В.Вілісов, Г.В.Горланова, М.Б.Джеррард,

В.Н.Мочальников, Л.І.Єфімов, Е.Р.Уайт, В.А.Михеев, В.Є.Манжиков, К.Р.Макконел, Д.А.Розенков, Є.А.Коровін, Л.О'Тула, В.Ребок.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. На сьогодні є очевидним, що державно-приватне партнерство є ефективною формою співробітництва публічного та приватного сектору у поєднанні ресурсів партнерів для забезпечення суспільних потреб населення. Однак ефективне партнерство можливе тільки за умови передбачуваності стратегії реалізації проектів державно-приватного партнерства та чіткого законодавчого регулювання державно-приватної взаємодії, тому потребує дослідження і подальшого розвитку система правового забезпечення державно-приватного партнерства.

Постановка завдання. Метою публікації є аналіз основних проблем правового регулювання державно-приватного партнерства та внесення пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Необхідність створення законодавчого підґрунтя для впровадження державно-приватної взаємодії зумовила розробку окремого законопроекту для стимулювання розвитку співробітництва між державним та приватним секторами та регулювання їх відносин. Чинні норми законодавства України не визначали такої правової форми, як державно-приватне партнерство, основних його принципів та ознак.

У 2007 р. було розроблено перший проект Закону України "Про державно-приватне партнерство", який уміщував 27 умов договору про державно-приватне партнерство, але документ не був поданий до Верховної Ради України.

Кабінетом Міністрів України у 2008 р. поданий до Верховної Ради України другий законопроект № 3447 "Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні", який також не став чинним законом.

У червні 2009 р. був розглянутий проект Закону України № 3447-Д "Про загальні засади державно-приватного партнерства" та прийнятий у цілому. Метою прийняття цього закону було визначення правових зasad державно-приватного партнерства та основних принципів співробітництва держави з приватним сектором на договірній основі. Проте в жовтні 2009 р. депутати проголосували за скасування рішення Верховної Ради України про прийняття Закону України "Про загальні засади державно-приватного партнерства".

Система публічно-приватного партнерства, поширення у країнах з розвиненими ринковими відносинами та переходної економіки, знайшла відображення і в законодавстві України. Відповідно до постанови Верховної Ради України від 4 листопада 2009 р. № 1697-VI був взятий за основу проект Закону України "Про основні засади взаємодії держави з приватними партнерами" [2; 3].

Однак, незважаючи на тривалу роботу з підготовки законопроекту, документ не отримав позитивної оцінки науковців. Проект Закону не містив низки важливих положень, спрямованих на цільове ефективне використання приватним партнером об'єктів, що надаються відповідно до договорів, які укладаються в рамках державно-приватного партнерства, належне виконання договірних зобов'язань та мав значну кількість інших зауважень, потребував істотного доопрацювання [4, с. 5-8; 5, с. 7-9].

У цілому з огляду на практику застосування державно-приватного партнерства в Україні можна стверджувати, що розвиток партнерських відносин органів державної влади, органів місцевого самоврядування та приватного сектору перебуває на початковій стадії, кількість проектів незначна, однак необхідно відзначити активну позицію уряду з питань розвитку державно-приватного партнерства, а саме прийняття у 2010 р. Закону України № 2404-VI "Про державно-приватне партнерство"(далі - Закон).

Цей Закон створює умови для підвищення конкурентоспроможності державного сектору економіки шляхом більш ефективного використання державного та комунального майна, залучення інвестицій, модернізації виробничої та соціальної інфраструктури, підвищення якості товарів, робіт та послуг.

Закон визначає правові, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства, регулює відносини, пов'язані з підготовкою, виконанням та розторгненням договорів, які укладаються в рамках державно-приватного партнерства, а також установлює гарантії дотримання прав і законних інтересів учасників партнерства. Водночас аналіз цього Закону свідчить, що документ має низку суперечностей та є декларативним.

Статтею 1 згаданого Закону України визначено, що державно-приватне партнерство - співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами - підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами [6].

Слід зазначити, що сам термін "державно-приватне партнерство" розкриває сутність відносин органів державної влади та приватних партнерів.

Однак, на нашу думку, такий підхід до визначення поняття державно-приватного партнерства визначає взаємодію держави та приватного сектору без урахування механізму залучення громадянських інститутів у соціальній, політичній, економічній сферах суспільної діяльності, який дуже важливий для впровадження державно-приватного партнерства та розвитку громадянського суспільства.

Аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що в ангlosаксонських країнах, на території Європейського Союзу поширеним є визначення цієї форми співробітництва, як ППП - Публічно-приватне партнерство (PPP - Public-Private Partnership), який більш широко відображає партнерство на різних рівнях співробітництва та дає змогу впроваджувати інші форми публічно-приватної взаємодії. Для ефективного використання механізмів публічно-приватного партнерства в практиці європейських держав як публічний партнер задіяні не лише органи державної влади, органи місцевого самоврядування, але й благодійні фонди, наукові спілки та громадські організації. Така взаємодія об'єднує переваги публічного та приватного секторів, зокрема: соціальну відповідальність, громадську підзвітність та пріоритетність екологічних стандартів у діяльності, фінансові ресурси, новітні технології, ефективність управлінської діяльності та підприємницькі навички приватного сектору.

Як зазначають сучасні вітчизняні науковці І.В.Запатріна, Т.Б.Лебеда, поняття сутності державно-приватного партнерства, визначене у Законі України "Про державно-приватне партнерство" лише як співробітництво між державою (в особі органів державної влади та органів місцевого самоврядування) та приватними юридичними особами, є дещо звуженим. Якщо йдеться про залучення потенціалу приватного бізнесу для вирішення суспільно-значущих проблем, які стосуються кожного пересічного громадянина, то розвиток цього механізму неможливий без залучення наукового потенціалу суспільства та широкої громадськості хоча б на рівні контролю [7, с. 14-15].

З огляду на це узагальнюючу категорію взаємодії органів влади, приватного сектору та інших учасників партнерства може бути система співробітництва публічно-приватного партнерства, тому вважаємо термін "публічно-приватне партнерство" більш доцільним.

У Законі зазначено, що на стороні приватного партнера у договорі, що укладається в рамках державно-приватного партнерства, можуть виступати кілька осіб, які несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями, передбаченими договором, що укладається в рамках державно-приватного партнерства.

До основних ознак державно-приватного партнерства, що виділяють його з інших форм співробітництва органів державної влади, органів місцевого самоврядування та приватного сектору, належать:

- забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;
- довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством [6].

На нашу думку, ст. 1 "Основні ознаки державно-приватного партнерства" доцільно доповнити такими положеннями:

- сторонами державно-приватного партнерства є держава, органи державної влади, органи місцевого самоврядування (державні партнери) та приватний бізнес, а також благодійні фонди, громадські організації, наукові спілки;
- співробітництво сторін має правову основу та рівноправний характер;

- сторони державно-приватного партнерства будують свої відносини на взаємовигідних партнерських засадах, об'єднуючи ресурси та вклади;
- державно-приватне партнерство встановлює спільні цілі та чітко визначений державний інтерес, має суспільну спрямованість;
- ресурси партнерів об'єднуються для досягнення спільної мети;
- справедливий розподіл ризиків між сторонами державно-приватного партнерства, замість "передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства".

Відповідно до п. 1. ст. 2 правовими зasadами державно-приватного партнерства є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, цей Закон, інші законодавчі акти України, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [6].

При цьому видається доцільним ч. 1 ст. 2 викласти в такій редакції: правові засади державно-приватного партнерства визначає Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Земельний кодекс України, Закон України "Про власність", Закон України "Про місцеві державні адміністрації", Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні", Закон України "Про фінансовий лізинг", Закон України "Про концесії", Закон України "Про оренду державного та комунального майна", цей Закон, інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини державно-приватного партнерства в Україні, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Відповідно до ст. 3 Закону основними принципами державно-приватного партнерства є: рівність перед законом державних та приватних партнерів; заборона будь-якої дискримінації прав державних чи приватних партнерів; узгодження інтересів державних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди; незмінність протягом усього строку дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, переданих приватному партнеру, визнання державними та приватними партнерами прав і обов'язків, передбачених законодавством України та визначених умовами договору, укладеного у рамках державно-приватного партнерства [6].

Однак, на нашу думку, визначення принципу рівності сторін державно-приватного партнерства не забезпечує рівні умови для учасників, оскільки уповноважені органи державної влади визначають основні вимоги, умови і параметри партнерства, можливості для співробітництва відповідно до чинного законодавства з урахуванням особливих потреб певного регіону, необхідності підвищення рівня послуг, розвитку соціальної інфраструктури, забезпечення суспільних потреб населення та позитивних наслідків за умови партнерства для соціально-економічного розвитку території. Отже, сторона партнерства - відповідні органи влади - відіграє провідну роль у впровадженні партнерства.

Як вважають експерти, Закон "Про державно-приватне партнерство" має певні неузгодженості, що можуть привести до монополізації влади у сфері державно-приватного партнерства уповноваженим державним органом та не сприятимуть прозорості реалізації проектів державно-приватного партнерства [8, с. 2].

Аналіз досвіду інших країн свідчить [9, с. 5], що співробітництво між публічними та приватним сектором має ґрунтуватися на базових принципах, які відображені в таблиці.

Таким чином, на нашу думку, основні принципи здійснення державно-приватного партнерства мають бути доповнені такими: пріоритетність суспільних інтересів, прозорість (тобто вільний доступ до інформації, повнота її розкриття), економічна ефективність проектів державно-приватного партнерства, соціальне зачленення, справедливість, ефективний розподіл ризиків.

Важливим принципом для впровадження державно-приватного партнерства є незмінність договору протягом усього строку дії, цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, переданих приватному партнеру; визнання державними та приватними партнерами прав і обов'язків, передбачених законодавством України та визначених умовами договору, укладеного у рамках державно-приватного партнерства.

Закон передбачає, що державно-приватне партнерство застосовуватиметься в таких сферах: пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування; виробництво, транспорту-

вання і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу; будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та іх інфраструктури; машинобудування; збирання, очищення та розподілення води; охорона здоров'я; туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт; забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем; оброблення відходів; виробництво, розподілення та постачання електричної енергії; управління нерухомістю.

Принципи державно-приватного партнерства

Принцип	Опис принципу
Прозорість	Надання органами влади повної інформації інвесторам, концесіонерам, усім зацікавленим сторонам
Змагальність	Створення рівних умов для залучення до партнерства для всіх потенційних приватних партнерів
Підзвітність	Відповідальність усіх партнерів перед промадськістю та взаємні зобов'язання, визначені в договірному порядку
Законність	Створення партнерств у формі, яка дозволяється чинним законодавством та іншою нормативно-правовою базою
Зрозумілість та передбачуваність	Зрозумілість формулювання умов партнерства, зокрема у відповідному договорі, забезпечення можливості їх виконання без суттєвих змін
Урахування специфіки	Формування партнерств з урахуванням особливих потреб певного регіону (території, громади), галузі соціально-економічного життя
Економічна та фінансова сталість	Урахування рівня споживання послуг, що створюються в результаті партнерства, та позитивних наслідків для розвитку економіки в цілому
Гнучкість	Забезпечення можливості швидкого реагування та врахування змін у середовищі, в якому діє партнерство
Рівність	Забезпечення доступу до послуг для соціально уразливих верств населення, зокрема бідних
Соціальне залучення	Створення умов для залучення до процесу планування та реалізації партнерств різних суспільних груп

Водночас експерти зазначають, що перелік сфер застосування державно-приватного партнерства відповідно до положень Закону не є вичерпним, що ускладнює діяльність інвесторів, пов'язану з використанням об'єкта державної чи комунальної власності, наявність лише дого-вірного характеру державно-приватного партнерства [10, с. 8].

У рамках реалізації державно-приватного партнерства відповідно до цього Закону та інших актів законодавства України можуть укладатися договори концесій, про спільну діяльність, про розподіл продукції, інші договори.

Однак за результатами аналітичного аналізу, проведеною юридичною компанією DLA Piper Ukraine LLC [11, с. 54-56], можна зазначити, що форми державно-приватного партнерства, визначені у Законі, мають розширене спеціальне законодавче регулювання. Наприклад, договори концесії врегульовано низкою спеціальних законів України "Про концесії", "Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг", "Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності"; договори спільної діяльності регулюються Цивільним Кодексом України; угоди про розподіл продукції також унормовано спеціальним законодавчим актом - Законом України "Про угоди про розподіл продукції".

Наведене вище свідчить, що в разі застосування певної форми державно-приватного партнерства сторони договору повинні визначити його правове середовище, тобто яким чином обраний вид договору врегульований у правовому полі України. Важливим є те, що право обирати форму державно-приватного партнерства, тобто правовий вид договору, який буде врегульовувати відносини між державою та приватним партнером (наприклад оренду або лізинг), належить винятково державі згідно з ч. 2 ст. 5 Закону [11, с. 54-58].

Особливості визначення об'єктів державно-приватного партнерства полягають у тому, що:

- об'єктами державно-приватного партнерства можуть бути існуючі, зокрема відтворювані (шляхом реконструкції, модернізації, технічного переоснащення) об'єкти, в тому числі ділянки надр; створювані чи придбані об'єкти, а також об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим;

- передача об'єктів державної або комунальної власності, власності Автономної Республіки Крим приватному партнеру для виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, не передбачає переході права власності на ці об'єкти до приватного партнера;

• об'єкти державно-приватного партнерства, в тому числі земельні ділянки, не можуть бути приватизовані протягом усього строку в рамках проекту державно-приватного партнерства.

Необхідно зазначити, що відповідно до п. 3 ст. 7 Закону не визначена процедура передачі об'єктів державно-приватного партнерства та їх повернення, тобто стаття потребує доповнення або окремого законодавчого регулювання.

Крім того, потребує уточнення ст. 8 Закону "Використання земельних ділянок для здійснення державно-приватного партнерства". Як свідчить аналіз європейської практики, необхідна документація для діяльності проекту державно-приватного партнерства розробляється за кошти державного сектору або обумовлена договором у обов'язках сторін.

Закон України встановлює, що визначення приватного партнера для укладення договору (договорів) у рамках державно-приватного партнерства здійснюється виключно на конкурсних засадах. Сьогодні одним із важливих напрямів у правовій діяльності є забезпечення рівного доступу сторонам партнерства до конкурсу, ефективної конкуренції. Саме тому необхідно запровадити систему публічного контролю за виконанням договірних зобов'язань всіма учасниками-партнерами.

Закон України "Про державно-приватне партнерство" наразі чітко не визначає уповноваженого органу з питань державно-приватного партнерства, в ньому повторюються різні назви і формулювання одного й того самого органу, що має очевидний конфлікт інтересів під час реалізації проектів та відкриває можливості для судових спорів. Крім того, необхідно розробити більш прозорий та ефективний механізм застосування державно-приватного партнерства, визначити чіткі вимоги до приватного учасника партнерства, чітку процедуру оцінки ефективності, моніторингу проектів, забезпечити відповідний розподіл етапів реалізації проектів, установити конкретний порядок проведення відкритої конкурсної процедури.

Цілком очевидно, що для того, щоб механізми державно-приватного партнерства ефективно запрацювали, необхідно спростити бюрократичні адміністративні процедури для укладення договору здійснення партнерства та створити мотивацію для участі приватного сектору. У свою чергу, органи державної влади, органи місцевого самоврядування повинні надати допомогу в організації технічної, правової, інформаційної та фінансової підтримки для впровадження проектів з партнерства державного і приватного секторів.

Ще одним кроком до розширення відповідної законодавчої бази стало прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2011 р. № 81 "Про затвердження Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства" (далі - Порядок). Порядок визначає процедуру надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства [12, с. 1].

Підставою для виконання договору є: копія податкової декларації за відповідний період з відповідною довідкою; звіт про виконання договору згідно з визначеною формою. Приватний партнер надає іншій стороні партнерства в електронній та письмовій формі всю інформацію про виконання договору за квартал та за рік. Державний партнер надає уповноваженому органу виконавчої влади з питань державно-приватного партнерства в електронній та письмовій формі інформацію про виконання договору в установленій Порядком термін. Уповноважений орган виконавчої влади з питань державно-приватного партнерства проводить моніторинг, узагальнює та оприлюднює результати здійснення державно-приватного партнерства.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 р. № 279 затверджено "Порядок надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства", який визначає процедуру надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної власності (далі - Порядок).

Порядок визначає, за яких умов та для виконання яких заходів (програм) може надаватись державна підтримка. Документ установлює, що державна підтримка може надаватися:

- шляхом надання державних та місцевих гарантій;
- шляхом фінансування здійснення заходів (програм) за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел згідно із загальнодержавними та місцевими програмами;
- в іншій формі згідно із законом [13].

Порядком передбачено також, що ініціатором пропозиції щодо надання державної підтримки може виступати державний або приватний партнер за погодженням з державним партнером

на всіх етапах виконання договору. Рішення про надання підтримки приймається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом виконавчої влади. Державна підтримка надається відповідно до заяви та визначених документів.

Згідно із Порядком Міністерства економічного розвитку та торгівлі готує висновок про доцільність надання державної підтримки у двотижневий строк, визначає критерії, умови, обсяг, форми надання підтримки. На підставі висновку про доцільність державної підтримки уповноважений орган приймає рішення. Важливим напрямом розвитку державно-приватного партнерства є підготовка кадрів для управління, оцінки, підготовки проектів на регіональному і місцевому рівнях, організація навчання та здійснення інформаційного забезпечення.

Висновки. Таким чином, розглянувши Закон України "Про державно-приватне партнерство," інші нормативно-правові акти, пов'язані із застосуванням державно-приватного партнерства, можна зробити висновок, що в Україні закладений фундамент правового середовища для розвитку державно-приватної взаємодії, що є необхідною передумовою для формування механізмів забезпечення державно-приватного партнерства.

Однак з урахуванням викладеного вище необхідно зазначити, що на підставі аналізу Закону України "Про державно-приватне партнерство", дослідження зарубіжного досвіду публічно-приватного співробітництва видається необхідним внести відповідні зміни до цього Закону, а саме:

- узагальнюючу категорією взаємодії органів влади, приватного сектору та інших учасників партнерства може бути система співробітництва публічно-приватного партнерства, тому вважаємо за потрібне використовувати термін "публічно-приватне партнерство";
- ураховуючи вказане, доцільно доповнити ст. 1 "Визначення та ознаки державно-приватного партнерства"; ст. 2 "Основні принципи здійснення державно-приватного партнерства" Закону України "Про державно-приватне партнерство" вищезазначеним;
- п. 1 ст. 2 "Правові засади державно-приватного партнерства" викласти у наведеній вище редакції;
- видається необхідним уточнити та доповнити ст. 4 "Сфери застосування державно-приватного партнерства", ст. 7 "Об'єкти державно-приватного партнерства", ст. 8 "Використання земельних ділянок для здійснення державно-приватного партнерства", ст. 11 "Аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства", ст. 15 "Засади проведення конкурсу з визначення приватного партнера", ст. 18 "Державна підтримка здійснення державно-приватного партнерства", ст. 22 "Повноваження уповноваженого органу виконавчої влади і влади з питань державно-приватного партнерства".

У цілому, аналізуючи правові аспекти державно-приватного партнерства, можна зробити такі висновки: законодавство має низку недоліків; не визначає всі форми та механізми партнерства; недостатньо відпрацьована система розподілу ризиків та гарантій, що ускладнює співробітництво органів влади та приватного сектору на засадах рівності, прозорості та взаємної вигоди.

Отже, для впровадження та розвитку державно-приватного партнерства можна запропонувати такі шляхи вирішення основних завдань:

- прийняття Концепції розвитку державно-приватного партнерства, регіональних і місцевих програм, ураховуючи наявні ресурси, особливості та можливості соціально-економічного розвитку окремого регіону, міста, населеного пункту;
- організація професійної підготовки фахівців для управління, оцінки розробки, контролю проектів державно-приватного партнерства на регіональному і місцевому рівнях, проведення навчання та здійснення належного інформаційного забезпечення;
- реформування нормативно-правової бази забезпечення державно-приватного партнерства, а також законодавче вдосконалення форм та механізмів державно-приватної взаємодії на регіональному і місцевому рівнях;
- активізація участі громадськості у прийнятті управлінських рішень стосовно розвитку державно-приватного партнерства та вжиття заходів щодо формування сприятливого партнерського середовища на всіх рівнях влади.

Перспективи подальших розвідок. У подальшому є потреба в досліджені впровадження проектів державно-приватного партнерства у соціальній інфраструктурі на місцевому рівні.

Список використаних джерел

1. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні : Нац. доп., 2010. - 219 с. - Режим доступу : <http://federation.org.ua/oficiyno/pro-stan-ta-perspektivi-rozvitku-pidpriemnitstva-v-ukraini-natsionalna-dopovid-2010-rik.h-0>
2. Про прийняття за основу проекту Закону України про основні засади взаємодії держави з приватними партнерами : Постанова Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Проект Закону України про основні засади взаємодії держави з приватними партнерами. - Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=3634
4. Вінник О. М. Державно-приватне партнерство: деякі проблеми правового забезпечення / О. М. Вінник // Юрид. вісн. України. - 2010. - № 34. - С. 5-8.
5. Знаменський Г. Л. Державно-приватне партнерство: український варіант / Г. Л. Знаменський // Юрид. вісн. України. - 2009. - № 39. - С. 7-9.
6. Закон України про державно-приватне партнерство // Відом. Верхов. Ради України. - 2010. - № 40. - Ст. 22.
7. Запатріна І. В. Проблеми розвитку державно-приватного партнерства в Україні як фактору макроекономічного зростання / І. В. Запатріна, Т. Б. Лебеда. - Режим доступу : <http://www.ukrppp.com/uk/publications>
8. Яловий А. В. Державно-приватне партнерство в Україні. Міжнародна юридична фірма Інтегрітес / А. В. Яловий. - Режим доступу : <http://integrites.livejournal.com/>
9. Аналіз регуляторного впливу при впровадженні Закону України про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні. - Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article/system>
10. Державно-приватне партнерство: нове в законодавстві України. - Режим доступу : http://uspp.kh.ua/?page_id=10
11. Грищенко С. Підготовка та реалізація проектів публічно-приватного партнерства : практико-теоретичний посібник для органів місцевої влади та бізнесу / С. Грищенко. - К. : ФОП Москаленко О.М., 2011. - 140 с.
12. Про затвердження Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства : Постанова Кабінету Міністрів України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=81-2011-%EF>
13. Про порядок надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства : Постанова Кабінету Міністрів України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=279-2011-%EF>

УДК 35.08(575.2)

Иманбердиев Д.Ч.,
кандидат физико-математических наук, доцент,
докторант кафедры государственного управления и менеджмента НАГУ

Кадровый потенциал государственной службы Кыргызской Республики

В статье рассматриваются основные составляющие потенциала управленических кадров в стране: интеллектуальный, гендерный и практико-поведенческий (образование, возраст и стаж работы). Проведен анализ кадрового состава государственной службы Кыргызской Республики с 2008 по 2011 г. и сделана попытка раскрыть принципы организации и функционирования государственной службы в КР на основе этого анализа.

Ключевые слова: кадры, кадровый потенциал, кадровый состав, политические должности, специальные должности, численность кадров, административные должности, гендерный состав.

Іманбердіев Д.Ч. Кадровий потенциал державної служби Киргизької Республики

У статті розглядаються основні складові потенциалу управлінських кадрів в країні: інтелектуальний, гендерний і практико-поведінковий (освіта, вік і стаж роботи). Проведений аналіз кадрового складу державної служби Киргизької Республіки з 2008 по 2011 р. і зроблена спроба розкрити принципи організації і функціонування державної служби в КР на основі цього аналізу.

Ключові слова: кадри, кадровий потенциал, кадровий склад, політичні посади, спеціальні посади, чисельність кадрів, адміністративні посади, гендерний склад.